

Posudek bakalářské práce

Michaela Švejtilová, Časopis Dílo; jeho podoba a význam v letech 1902 – 1914

Michaela Švejtilová zvolila pro svou bakalářskou práci velmi zajímavé a přínosné téma. V minulosti byla odborná pozornost věnovaná především časopisům, jejichž profilace názorně naplňovala program české moderny na přelomu 19. a 20. století (*Moderní revue, Volné směry*). Zatímco tyto časopisy měly své obsáhlé monografické studie, o časopise Dílo se historici umění doposud zmiňovali pouze jako o platformě konzervativních uměleckých sil, jejichž názory ostře kontrastovaly s „pokrokovými“ snahami „progresivnějších“ tvůrčích kruhů. Z úvodu práce je zřejmé, že autorka chtěla ve své práci podrobit toto přesvědčení revizi na základě podrobné analýzy skutečného obsahu časopisu *Dílo*. Tento záměr se jí podařilo naplnit jen z části.

Kromě vhodně vybraného tématu si autorka zaslouží projev uznání také za práci, kterou si dala s přečtením výše zmíněných ročníků časopisu *Dílo*. Z práce je navíc zřejmé, že se autorka seznámila, byť výběrově, rovněž s konkurenčními *Volnými směry*. Vzhledem k množství materiálu a komplexnosti celé problematiky je pochopitelné, že na půdorysu bakalářské práce nedošlo k důslednějším zpracování tématu. Autorka nedokázala ve výstižné zkratce charakterizovat proměňující se obsah jednotlivých ročníků, vystihnout názory významných redaktorských osobností (popisné životopisy nelze považovat za dostačující náhradu), ani identifikovat názorovou pozici *Díla* na domácí umělecké scéně. Návodnými by se při tom mohly stát některé z autorkou citovaných dobových textů – například z programového prohlášení *Díla* lze už na základě prosté jazykové analýzy odvodit tendence Jednoty jako zakladatele časopisu negativně se vymezit vůči poměrům v rámci dobového uměleckého provozu (téměř každá věta začíná negací – nehodláme..., nevydáváme..., netoužíme...) (s. 14). Jen zřídka v práci nalezneme pokus o zobecnění (viz např. s. 22 hodnocení textu K. Jánošíka O studiu umění: „*V tomto textu můžeme stále vidět konzervativní přístup, kdy autor dává naději ke změně, avšak pouze pod podmínkou prvotního zachování starých pravidel. Tato charakteristika by se dala uplatnit i na první ročníky časopisu.*“). Autorkou shromážděný materiál by se ovšem mohl stát předpokladem pro podrobněji zpracovanou analýzu – např. v magisterské práci.

Terčem oprávněné kritiky by se tak v předkládané bakalářské práci mohly stát spíše určité formální nedostatky. Autorka zaměňuje termíny skupina a spolek (o spolku hovoří opakovaně v souvislosti se skupinou Osma, nebo dokonce se Skupinou výtvarných umělců – s. 13, 19, 25). S neobornou terminologií se setkáváme v pasážích, věnovaných výtvarnému pojetí obálek *Díla*. (Navíc nelze doufat v to, že popis několika obálek vyčerpá otázku „podoby“ časopisu - kapitola Vznik a podoba časopisu *Dílo*, s. 16.) Podivná, (snad) archaizující sousloví jako „oděvní tvorba divadelní“, nebo „umění starých časů“ nalezneme i na jiných místech práce (s. 32, 36), při tom vhodnější a odbornější termíny jsou v obou případech nasnadě. Práci by bylo možné zdokonalit také po stránce stylistické a gramatické. Přes tyto výtky však práce představuje podstatný badatelský výkon a já ji doporučuji k obhájení.

V Praze dne 4.9.2015

Doc. PhDr. Marie Rakušanová, Ph.D.

